

Beredskabsplan til forebyggelse af ekstremisme og radikalisering

Center for Børn & Unge

December 2018

Indhold

1.Strategi	3
1.1. Rammer for forebyggelse af ekstremisme i Danmark.	3
1.2. Vision.....	3
1.3. Formål.	3
1.4. Definitioner.....	4
1.5. Bekymringstegn og opmærksomhedspunkter.....	5
2. Organisering.....	6
2.1. Infohus-samarbejdet.	6
2.2. Internt samarbejde: Infohus Slagelse	7
2.3. Eksternt samarbejde. Infohus Netværk.	9
2.4. Bekymringshenvendelser og sagsgang.....	9
3. Indsatsen:	12
3.1. Forebyggelsestrekanten.	12
3.2. Indsatser rettet mod borgere.....	13
3.3. Indsatser rettet mod omgivelser og lokalsamfund.....	13
3.4. Indsatser rettet mod fagprofessionelle.	13
3.5. Kommunikation.	14
4. Lovgrundlaget for indsatsen i forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings	15
5. Bilagsbeskrivelse	17

1.Strategi

Med denne Beredskabsplan ønsker Slagelse Kommune at beskrive og tydeliggøre, hvor vi gerne vil hen, og hvordan vi vil gøre det, når det handler om at forebygge eller håndtere risiko for kriminalitet med et ekstremistisk motiv.

Beredskabsplanen blev politisk behandlet i januar 2019. Den vurderes og justeres fremadrettet i SSP-udvalget i Slagelse Kommune.

1.1. Rammer for forebyggelse af ekstremisme i Danmark.

Den danske tilgang til forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings benævnes ofte som 'den danske model'. Den danske model er især karakteriseret af fire forhold:

- Indsatsen er organisatorisk baseret på et bredt tværsektorielt myndighedssamarbejde, som involverer både lokale, regionale og nationale myndigheder.
- Det forebyggende arbejde varetages og begrundes i både sikkerhedsmæssige, sociale og andre rationaler – hvilket igen understøtter det tværsektorielle samarbejde. De centrale begrundelser for at iværksætte forebyggende tiltag findes således i straffeloven (risiko for terror og andre ulovlige handlinger), den sociale lovgivning (sikring af borgernes trivsel, udvikling og selvstændighed) og skolelovgivningen (målsætninger om gode læringsmiljøer, elevernes trivsel og om at danne eleverne til et samfund med frihed og folkestyre).
- Radikaliserings betragtes som risikoadfærd på lige fod med andre former for risikoadfærd, der kan føre til kriminalitet. I forebyggelsesindsatsen benyttes ofte samme metoder og redskaber som ved andre typer af risikoadfærd, der kendes fra kriminalpræventivt og socialt arbejde.

Forebyggelsen af ekstremisme og radikaliserings er baseret på en helhedsorienteret tilgang, hvor der arbejdes med forskellige typer af indsatser afhængig af målgruppen.

1.2. Vision.

Slagelse Kommune skal være et trygt sted at bo, færdes og vokse op i. Derfor har Slagelse Kommune fokus på at sikre trivsel, positiv udvikling og styrket medborgerskab blandt kommunens borgere. Dette forudsætter et sammenhængende og tydeligt kriminalpræventivt- og trivselsfremmende samarbejde, blandt andet i vores klubber, skoler, erhvervs- og ungdomsuddannelser og i civilsamfundet.

Hvis der er bekymring for, at medborgere er i kontakt og/eller sympatiserer med ekstremistiske miljøer eller udviser bekymrende adfærd, er det vores forebyggende opgave at støtte de unge til at ændre adfærd og livsstil hen imod en sundere, kriminalitetsfri og prosocial retning.

1.3. Formål.

Overordnet skal beredskabsplanen sætte fokus på Slagelse Kommunes indsatser til forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings.

Desuden er formålet:

- At understøtte den generelle forebyggelse af ekstremisme, herunder at sikre en sammenhæng mellem relevante indsatser og kompetencer på tværs af kommunen.
- At understøtte en systematisk og effektiv vurdering af bekymringshenvendelser vedr. ekstremisme.

- At støtte, inspirere og motivere borgere, der er i kontakt med ekstremistiske miljøer eller er i bekymrende nærhed heraf, til en livsstils-/ adfærdsændring ind i en "ikke voldparat" og demokratisk retning.

1.4. Definitioner.

Denne beredskabsplan bruges ved bekymrende adfærd indenfor alle ekstremismeformer. Men hvad er ekstremisme, og hvad er radikalisering?

Ekstremisme

I denne beredskabsplan forstås ekstremisme således:

"Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimerer vold eller andre former for ulovlige handlinger, med henvisning til samfundsforhold, som de er utilfredse med."

Definitionen omfatter bl.a. venstreekstremisme, højreekstremisme og ekstrem islamisme, der ofte er karakteriseret ved:

- Manglende respekt for andre menneskers frihed og rettigheder.
- Manglende respekt for institutioner og beslutningsprocesser i det repræsentative demokrati.
- Indsnævrede og forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende.
- Lukkethed omkring gruppen eller miljøet, som skaber et stadigt mere udtalt opfattet modsætningsforhold mellem "os" i gruppen eller miljøet contra "dem", der er de forestillede fjender, der kan være ALLE andre udenfor miljøet.

Der findes mange former for ekstremistiske ideologier og miljøer og ligeså mange måder at benævne dem. I en række sammenhænge taler man om voldelige eller militante former for ekstremisme. Ovenstående definition er en samlet betegnelse for både miljøer, hvortil der er knyttet personer og grupper, der begår terror eller voldshandlinger og ekstremistiske miljøer, hvorfra der udgår andre ulovlige handlinger som for eksempel chikane, trusler og forherligelse af terror.

Radikalisering

I denne beredskabsplan forstås radikalisering som:

"Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter en ekstremistisk ideologi".

Radikaliseringsprocesser er meget forskellige hos de enkelte personer, det drejer sig om. Men de kan ofte karakteriseres ved et eller flere af disse synspunkter:

- At processen både kan ske gradvist eller mere pludseligt, i visse tilfælde i forbindelse med en kognitiv åbning knyttet til en væsentlig livsbegivenhed.
- At der i mange tilfælde sker en intensiv socialisering, bearbejdning og gradvis skarpere retorik i lukkede grupper, samt i de seneste år også en mere åben påvirkning via de sociale medier.
- At personen kan tage afstand fra familie, venner, fritidsaktiviteter og andre prosociale fællesskaber uden for det ekstremistiske miljø.
- At der kan ske en dehumanisering, hvor dem man opfatter som fjender, ikke længere ses som mennesker længere, hvilket igen kan være med til at legitimere voldshandlinger.

Radikaliseringsprocessen er ikke uafvendelig. Den kan stoppes og/eller vendes, hvorved borgeren enten gradvist eller mere pludseligt lægger den ekstremistiske ideologi og adfærd bag sig.

1.5. Bekymringstegn og opmærksomhedspunkter.

Det kan være svært at vide, om der er grund til at være bekymret. Men der er en række tegn, som man bør være opmærksom på. Overordnet kan der skelnes mellem to typer af bekymringstegn:

Alvorlige bekymringstegn.

Det vil sige tegn på, at nogen udøver, ønsker at deltage i eller søger at legitimere vold og andre kriminelle handlinger. Disse tegn vil som hovedregel give anledning til handling fra den professionelle side. Det kan for eksempel være:

- Er involveret i voldshandlinger.
- Færdes i miljøer med let adgang til våben.
- Truer eller udøver socialt pres, der krænker andres personlige integritet.
- Er involveret i ildspåsættelser eller hærværk, herunder graffiti med volds-/ hadefulde budskaber.
- Udbreder voldsbudskaber på de sociale medier, på plakater og stickers.
- Plejer omgang med personer, der har voldsforherligende holdninger.
- Presser andre til IKKE at deltage i demokratiske valghandlinger.
- Viser interesse for at rejse til udlandet for at deltage i konflikter, krigshandlinger og træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.
- Argumenterer for "absolutte løsninger", for eksempel at udrydde en bestemt befolkningsgruppe eller, at noget skal bombes.

Andre bekymringstegn.

Det vil sige tegn, der isoleret set i mange tilfælde kan være udtryk for en del af en naturlig identitetsudvikling - en legitim samfundskritik, som primært giver anledning til bekymring, når den ses i sammenhæng med øvrige bekymringstegn. Det kan for eksempel være:

- Deltager i demonstrationer, koncerter eller andre begivenheder med ekstremistisk eller voldsforherligende budskab.
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistisk eller voldsforherligende budskaber.
- Dyrker narrativer om uretfærdighed, trusler, undertrykkelse og, at kampen mod bestemte grupper er retfærdig. Det kan blandt andet være jøder, muslimer, danskere, kapitalister, indvandrere, homoseksuelle, eliten eller de vantro.
- Dyrker heltefortællinger, historiske figurer og hændelser knyttet til forestillingen om retfærdiggjort kamp, vold eller selvmord, der er forbundet med disse narrativer.
- Benytter sig af totalitære symboler, bestemt påklædning, tatoveringer eller som frontbillede på mobiltelefonen.
- Giver udtryk for intolerance overfor andres synspunkter, afviser demokratiske principper eller moraliserer og "pådutter" andre sin overbevisning.
- Tager afstand fra familie, venner eller andre prosoziale fællesskaber og aktiviteter.

Ovenstående liste er på ingen måde udtømmende og omfatter kun de mest universelle bekymringstegn i forbindelse med ekstremisme og radikalisering.

At et ungt menneske udviser et eller flere af ovenstående bekymringstegn betyder ikke nødvendigvis, at den unge er inde i en radikaliseringsproces. Men når en række adfærdsændringer og bekymrende tegn optræder på samme tid, kan der være grund til at reagere, så disse bekymringstegn identificeredes yderligere.

2. Organisering.

Herunder beskrives, hvordan arbejdet med forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings er organiseret.

Organisatorisk skal kommunen håndtere sager fra tidlige bekymringer, forældre- og netværksinddragelse til indsatser i den "spidse ende" for personer, der er forankret i et ekstremistisk miljø. Derfor er det afgørende med et stærkt, smidigt og tæt samarbejde mellem relevante myndigheder på tværs af kommunen og med andre eksterne myndigheder og aktører.

Strategisk ledelsesansvar med indsatsen til forebyggelse af ekstremisme er forankret i Center for Børn og Unge.

På det udførende niveau er den koordinerende opgave forankret i Infohus-samarbejde med SSP¹ koordinatoren som tovholder.

2.1. Infohus-samarbejdet.

Slagelse Kommunes samarbejde omkring forebyggelse af ekstremisme, radikaliserings og håndtering af bekymringer er forankret i Infohus-samarbejdet.

Infohus-samarbejdet er et kriminalpræventivt samarbejdsforum, hvor centrale aktører er tovholdere fra politi og kommune, med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Formålet med Infohus-samarbejdet er at sikre, at opgaven koordineres, systematiseres, afgrænses, og at relevant viden ikke går tabt og forbliver tavst.

Infohusenes primære opgave er at risikovurdere, analysere og håndtere bekymringer og er samtidig et forum, hvor myndigheder kan dele viden om lokale udfordringer og tendenser. For at skabe sammenhængskraft på tværs, er Infohus-samarbejdet opdelt i følgende to strukturer, som understøttes af en national organisering.

Infohus Kommune.

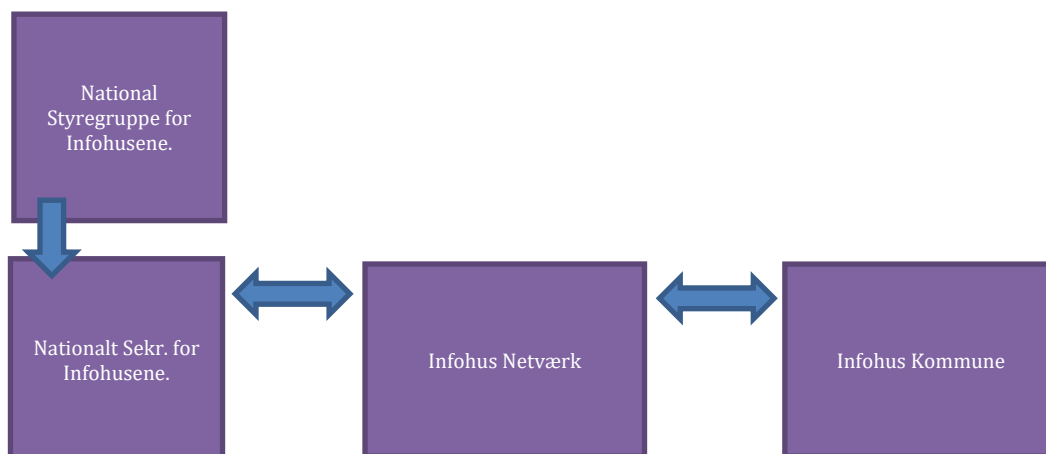
Infohus Kommune er et samarbejdsforum mellem den enkelte kommune og Sydsjælland- og Lolland- Falsters politikreds. Det overordnede formål med Infohus Kommune er at skabe et lokalt myndighedskoordinerende samarbejde, hvor relevante kompetencer samles til en systematisk, koordineret og kvalificeret analyse og risikovurdering af bekymringer.

Infohus Netværk.

Infohus Netværk er et tværsektorielt mødeforum for tovholdere fra politi og kommune samt repræsentanter fra andre myndigheder inden for hver af de 12 politikredse. Det primære formål med Infohus Netværk er erfaringsudveksling og vidensdeling om forebyggelse af ekstremisme.

¹ SSP er samarbejdet mellem skole, social myndigheder og politi om forebyggelse af kriminalitet i regi af § 115 i retsplejeloven.

Figur 1. Organisering for Infohus- samarbejdet.

Det er vigtigt, at såvel interne som eksterne samarbejdspartnere har kendskab til Infohus Kommunes rolle, ansvar og arbejdsområde i det kriminalpræventive samarbejde i Slagelse Kommune.

2.2. Internt samarbejde: Infohus Slagelse

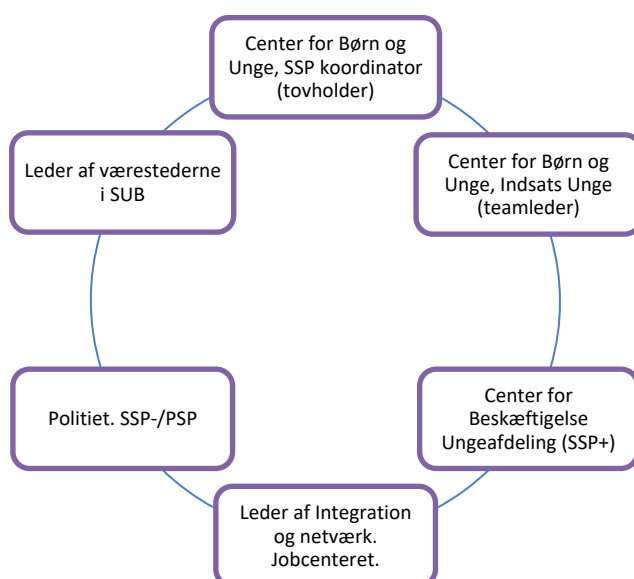
Med beredskabsplanen og beskrivelsen af Infohus-samarbejdet, er det Slagelse Kommunes ambition, at skærpe det tværfaglige- og sektorielle samarbejde vedr. forebyggelse af ekstremisme.

Formålet med Infohus Slagelse er at skabe et tværfagligt fundament for at samle relevante nøglekompetencer og myndigheder til systematisk, koordineret og kvalificeret risikovurdering af bekymringshenvendelser.

Således tilstræbes indsatsen i det kommunale Infohus at bidrage med en ensartet vurdering og systematik, samt med at reagere på bekymringer, der tilgår Infohus Slagelse.

Infohus Slagelse er repræsenteret ved nedenstående nøgleaktører og myndigheder:

Figur 2: Infohus Slagelse.

SSP koordinator er tovholder for Infohus Slagelse. Tovholderens opgave er at sørge for dagsorden, indkaldelse af relevante myndigheder og facilitering af møderne. Det er ligeledes tovholderens opgave, at Infohusets arbejde bliver dokumenteret, evalueret og forelagt SSP-Udvalget. SSP-udvalget mødes to gange årligt. Der udarbejdes referat fra møderne.

Tovholderen deltager samtidigt i Infohus Netværk og er bindeled mellem Infohus Slagelse og Infohus Netværk, og har opgaven med at dele relevant viden mellem de to fora.

Infohus tovholders ressourcer og kompetencer.

SSP koordinatorers kompetencer:

- Uddannet koordinator/mentor og forældrecoach med fokus på Tilværelseskompetencer, Balanceret risikovurdering, Sign of Safety samt løsningsfokuserede samtaler.
- Har uddannelse som superbruger i Vurderingsværktøj til analyse af Trivsel og Modstandskraft samt Risiko og Trussel.
- Uddannet i brugen af Risikovurderingsværktøjet YLS/ CMI via Socialstyrelsen.
- Afholder løbende opmærksomhedsoplæg i forbindelse af ekstremisme- og forebyggelse af ekstremisme.

SSP konsulent-, SSP medarbejder og væresteds-medarbejderes kompetencer (SUB- områder):

- Uddannet mentorer- og forældrecoaches med fokus på Tilværelseskompetencer, Balanceret Risikovurdering, Sign of Safety samt Løsningsfokuserede samtaler.
- Uddannet i brugen af Risikovurderingsværktøjet YLS/CMI via Socialstyrelsen.

Infohus Slagelses opgave er at:

- Sikre koordineret og ensartet analyse og risikovurdering af bekymringshenvendelser.
- Støtte op om den koordinerede SSP indsats.
- Sikre vidensdeling blandt fagpersoner.
- Sikre en samlet vurdering og anbefaling til videre forløb.

På baggrund af den specifikke bekymringshenvendelse, vil den kommunale tovholder i samarbejde med politiets tovholder vurdere, om andre myndigheder skal deltage ved Infohus Slagelse. Dette kan være:

- Uddannelses- og erhvervsvejledere (Ungeindsatsen).
- Nationale Exit koordinatore.
- Myndighed "Den gode løsladelse".
- Borgerservice.

Infohus Slagelse mødes fire gange årligt eller kan indkaldes ekstraordinært til et møde hurtigst muligt, såfremt der er tale om bekymring af hastende karakter. Det vil sige:

- Når der opstår særlige begivenheder, der har negativ indflydelse på målgruppen.
- Når børn, unge eller voksne medborgere udviser ekstremistiske tendenser, voldshandlinger eller kommer med bekymrende ytringer.

SSP koordinator informerer Infohus Slagelse, hvis borgere har været udrejst til krisezoner, er hjemvendt, og hvor respektive forvaltninger er involveret med henblik på resocialisering.

Alle fokusindsatserne skal ses i sammenhæng med allerede eksisterende socialfaglige aktiviteter i kommunen.

2.3. Eksternt samarbejde. Infohus Netværk.

Det eksterne samarbejde er i særlig grad Infohuset. Både i Infohus Slagelse og Infohus Netværk.

Infohus Netværk er det tværsektorielle forum for politiets tovholder, den kommunale tovholder og andre myndigheder indenfor Sydsjælland og Lolland-Falsters politikreds.

I netværkssamarbejdet mellem politi, samtlige kommuner i politikredsen og andre myndigheder drøftes ikke personhenførbare bekymringer eller sager.

Deltagerne på disse møder kan imidlertid søge sparring på konkrete bekymringer i anonymiseret form. Politiet kan orientere om omfanget af bekymringer i politikredsen. Infohus Netværks primære opgaver er at dele ny viden, nye metoder samt erfaringer med lokale udfordringer.

Infohus Netværk deltager følgende myndigheder:

- Politikredsens tovholder.
- Tovholdere fra kommunerne i politikredsen.
- Nationale myndighedsrepræsentanter (Kriminalforsorgen, Det Nationale Center for Forebyggelse af Ekstremisme samt PET).

2.4. Bekymringshenvendelser og sagsgang.

Bekymringshenvendelser sker som udgangspunkt til tovholder i Infohus samarbejdet, som samtidig er SSP-koordinator (Claus Martin, telefon: 51539491, mail: clmar@slagelse.dk.)

Alle henvendelser tages alvorligt. Bekymringshenvendelserne analyseres og risikovurderes i Infohus Slagelse.

Hvem kan henvende sig med en bekymring?

Alle kan henvende sig til Infohus med en bekymring. En bekymringshenvendelse kan blandt andet komme fra bekendte og pårørende til pågældende, skoler, ungdomsuddannelser, gadeplansmedarbejdere, klubber, boligsociale medarbejdere, medarbejdere i kommunens børne- og familieafdeling, beskæftigelsestilbud, sundhedspersonale, sikrede institutioner og kriminalforsorgen.

I arbejdet med forebyggelse af ekstremisme og radikalisering er det helt centralt, at Slagelse Kommune har en tydelig og præcis beskrivelse af arbejds-/sagsgang. En præcis sagsbehandling, hvor ansvaret er defineret, skal sikre en ensartet og ordentlig behandling af sager med ekstremistisk og radikaliseret afsæt.

Den aktør i det kriminalpræventive og trivselsfremmende samarbejde, som får kendskab til en eller flere unge, hvor der er bekymring for ekstremisme og radikalisering, kontakter SSP koordinatoren. SSP koordinatoren har ansvaret for, at sagen bæres videre til Infohus Slagelse, hvor der sker en synlig og systematisk sagsgang.

SSP koordinatoren har ansvaret for at koordinere mellem Infohus Slagelse og Infohus Netværk og sikre risikovurderingen og videndelingen til politiet.

Sagsgang.

Sagsgangen er følgende for henvendelse med en bekymring for ekstremisme.

SSP koordinator faciliterer processen og sørger for at indkalde alle medlemmer i Infohuset til møde.

Første fase - bekymring modtages:

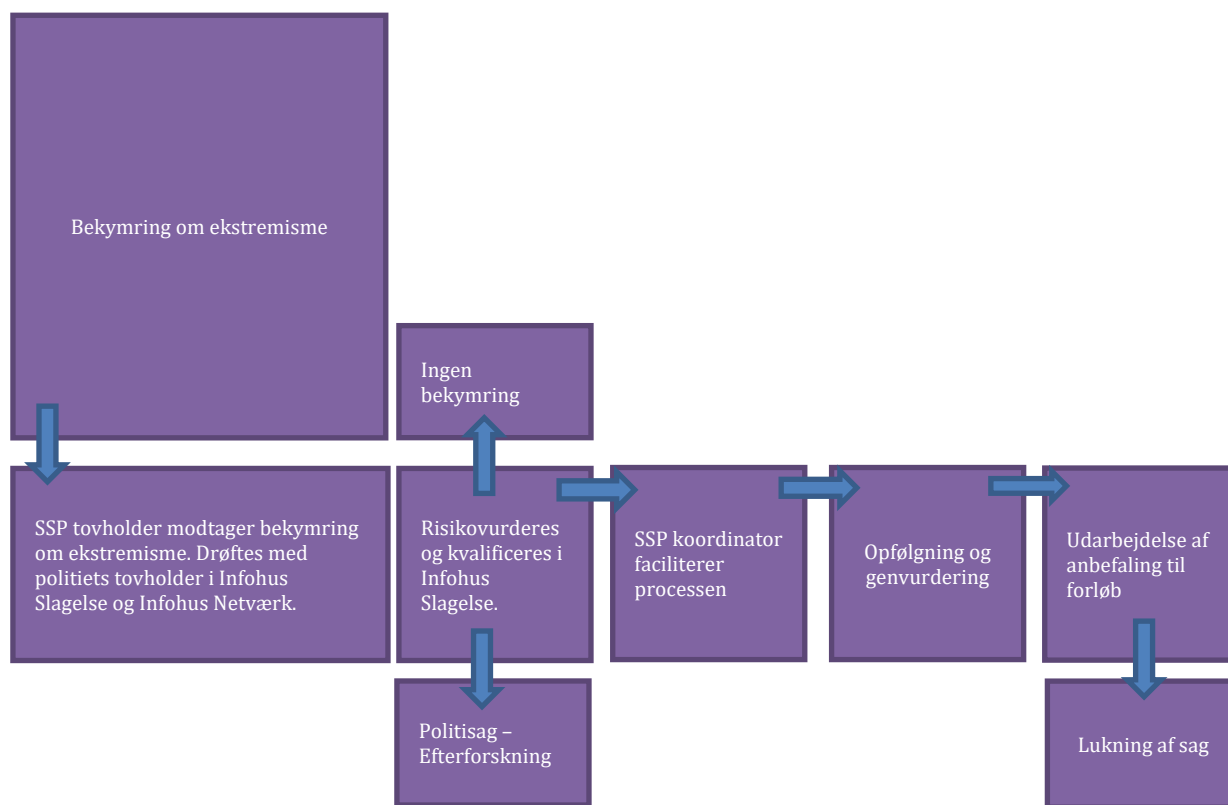
- SSP tovholder modtager bekymring.
- SSP tovholder drøfter bekymring med politi tovholder.
- Bekymring forelægges Infohus Slagelse med henblik på analyse og vurdering af alvorsgraden.

Anden fase – hvis der vurderes at være en alvorsgrad:

- Der sker indsamling af viden og data om personen eller gruppen, som bekymringen handler sig om.
- Der sker en analyse og vurdering af risikotegn, trusselsbillede, trivsel med videre.
- Infohuset giver anbefaling til, hvilke områder i personens liv, der kan adresseres, og henvender sig til rette forvaltning.

Til analyse og vurdering af bekymring anvendes et vurderingsværktøj, som er udviklet af det Nationale Center for Forebyggelse af Ekstremisme m.fl. Såvel den kommunale tovholder som politiets tovholder er uddannede superbrugere af Vurderingsværktøjet.

Figur 3. Sagsgang

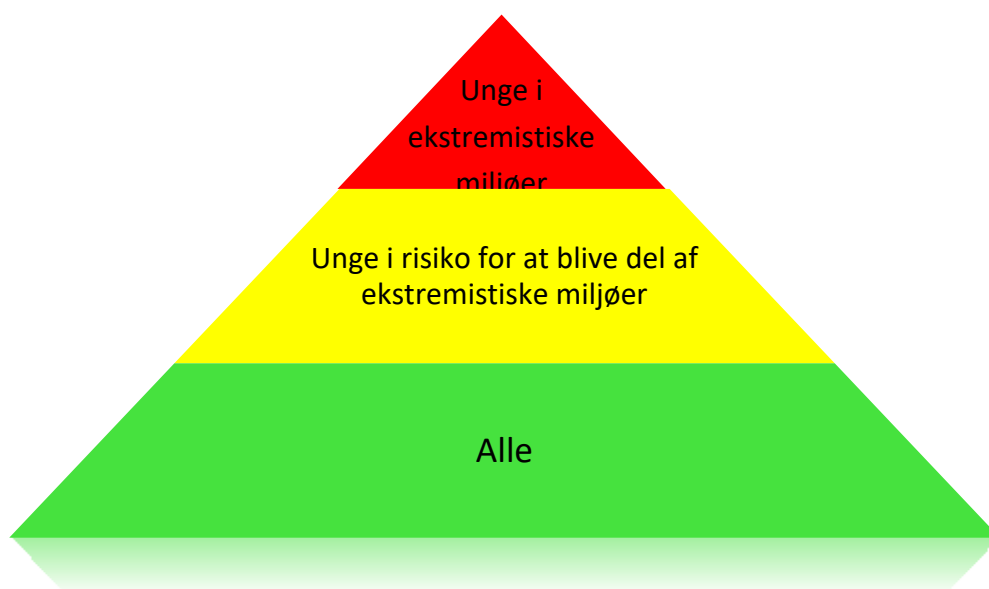
3. Indsatsen:

En række forskellige indsatser og tilgange er i spil i forebyggelse af ekstremisme. De forskellige tilgange har alle et langsigtet fokus på forebyggelse af ekstremisme. Der er dog ikke viden, der direkte påviser effekter af konkrete indsatser. I stedet peger den tilgængelige viden på indsatser og resultater, der potentielt kan styrke den forebyggende indsats.

3.1. Forebyggelsestrekanten.

Kriminalitetsforebyggelse kan forstås på flere niveauer. Niveauerne har betydning for, hvordan vi skal forstå og iværksætte kriminalitetsforebyggende indsatser. En anvendelig måde at inddele arbejdet på, sker ved at anvende forebyggelsestrekanten:

Figur 4. Forebyggelsestrekanten.

Den opbyggende indsats (grøn) er rettet generelt mod alle børn og unge i alderen 10-29 år. Indsatsens sigte er, at gøre børn og unge i stand til at vælge en sund, prosocial og risikofri tilværelse, der gør dem i stand til at fravælge en livsstil med f.eks. stofmisbrug, kriminalitet, ekstremisme og fravalg af skole- og uddannelse.

Den foregribende indsats (gul) henvender sig til personer- eller grupper, der udviser bekymrende ekstremistisk adfærd eller flirter med ekstremistiske grupper og internetsider. Her arbejdes der med den specifikke gruppering og individer. Målsætningen er at reducere antallet af radikaliseringsstruede borgere via fokuserede indsatser, der styrker sociale kompetencer og skaber prosociale relationer hos det enkelte menneske.

Den indgribende indsats (rød) er målrettet borgere, der udviser aktiv radikaliseret adfærd eller har pårørende i familien, der er radikaliseret. Borgerrettede initiativer med henblik på støtte og vejledning i forhold til familier eller konkrete sagsbehandlinger til enkelte unge.

3.2. Indsatser rettet mod borgere.

Mentorer og forældrecoaches.

Slagelse Kommune har i samarbejde med Det Nationale Center for Forebyggelse af Ekstremisme uddannet fire mentorer og forældrecoaches omkring forebyggelse af ekstremisme og radikalisering.

Bekymringssamtaler.

Den/de unge, forældre og netværk kan tilbydes en afklarende præventiv bekymringssamtale. Samtalen kan ske med deltagelse af politi og/eller kommunale myndigheder.

Handlingsplaner.

SSP koordinator udarbejder konkrete handlingsplaner i forbindelse med det individorienterede forløb.

Opfølgning.

SSP koordinator følger op på konkrete sager med henblik på genvurdering af indsatsforløb.

3.3. Indsatser rettet mod omgivelser og lokalsamfund.

Dialogmøder for unge, forældre og civilsamfund.

Dialogmøderne kan omhandle bekymringer, interkulturel forståelse og medborgerskab. Formålet er at invitere civilsamfundet ind og samskabe fælles forståelser i forebyggende og opbyggende samarbejde. Infohus Slagelse, Infohus Netværk og PETs forebyggende afdeling kan inddrages, hvis det vurderes relevant.

Målrettet undervisning vedr. kontroversielle emner i skoler og på ungdomsuddannelser.

Undervisning i kontroversielle emner via uddannelse for demokratisk medborgerskab, demokratiprocesser og undervisning i menneskerettigheder.

3.4. Indsatser rettet mod fagprofessionelle.

Uddannelse og opkvalificering af nøglemedarbejdere.

Målrettet uddannelsesforløb til relevante nøglemedarbejdere – todages uddannelsesforløb. Dette med henblik på at tilegne sig indblik i og identifikation af unge, der flirter med ekstremistiske voldvideoer og kan blive radikaliseret.

Uddannelsen tager afsæt i løsningsfokuseret arbejde med tilværelseskompetencer.

Dialogmøder med fagprofessionelle.

SSP og samarbejdspartnere planlægger kompetencemøder og opmærksomhedsoplæg til respektive samarbejdspartnere om kulturel forståelse, destruktive subkulturer, ekstremisme og risikovurdering.

3.5. Kommunikation.

For effektivt at forebygge eller håndtere risiko for kriminalitet med et ekstremistisk motiv er kommunikationen internt i organisationen og eksternt til borgerne et væsentligt element.

Målrettet kommunikation.

SSP og Infohus Slagelse vil deltage på personalemøder hos alle relevante samarbejdspartnere med henblik på at skabe opmærksomhed og styrke viden om forebyggelse af kriminalitet med ekstremistisk motiv.

Oplysningsfolder.

Der skal skabes mere synlighed omkring samarbejdet i forbindelse med forebyggelse af ekstremisme, herunder hvor samarbejdspartnere og borgere kan gå hen med en bekymring. Det synliggøres på kommunens hjemmeside, og oplysningsfolder til fagprofessionelle omdeles.

Der er lagt nyt materiale på **SSP Slagelse-Facebookside**. "Nettets vildveje - om løgn, manipulation og propaganda online". Her stilles skarpt på ekstremisme på de sociale platforme. Viden der henvender sig til forældre og alle medborgere.

4. Lovgrundlaget for indsatsen i forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings

For at give et overblik over, hvilken lovgivning der ligger til baggrund for denne beredskabsplan, fremgår her en kort beskrivelse af lovgrundlaget.

Det sociale område.

Serviceovens §12 b, der trådte i kraft 1. januar 2016, præciserer, at kommunen er forpligtet til at iværksætte gratis og målrettet rådgivningstiltag for borgere over 18 år, hvor der er bekymring for radikaliserings. Det beskrives blandt andet, at kommunen kan lave opsøgende arbejde og af egen drift kan tage kontakt til borgere, som skønnes i risiko for at blive radikaliserede. Der kan dog udelukkende igangsættes tiltag, hvis den pågældende borger giver samtykke til at deltage.

Af serviceoven fremgår det endvidere, at kommunen varetager forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings blandt børn og unge under 18 år i SSP-samarbejdet, og at der allerede er en række muligheder i serviceoven for at træffe afgørelser om foranstaltninger for børn og unge under 18 år med henblik på antiradikaliserings. Det drejer sig bl.a. om serviceovens §§ 50 (den børnefaglige undersøgelse), 51 (undersøgelse uden samtykke), 52 (foranstaltninger), 57a (forældrepålæg), 57b (ungepålæg) og 58 (anbringelse uden for hjemmet uden samtykke).

Undervisningsområdet.

Lovgivningen for skoleområdet er ligeledes relevant for det forebyggende arbejde i et bredere perspektiv. Det fremgår af folkeskoleloven §1, stk. 3, at *"Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati"*.

Endvidere hedder det i lov om elevers- og studerendes undervisningsmiljø, §1, stk. 1: *"Elever, studerende og andre deltagere i offentlige og privat undervisning har ret til et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuld forsvarligt. Undervisningsmiljøet på skoler og uddannelsesinstitutioner skal fremme deltagernes muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også uddannelsesstedets psykiske og æstetiske miljø"*.

Retspleje.

Retsplejelovens §§115 og 115a omhandler muligheden for, uden samtykke fra borgeren, at udveksle oplysninger mellem myndigheder i SSP, PSP og KSP samarbejdet. Videregivelsen af oplysninger må kun ske, hvis det har et kriminalpræventivt sigte, og politiet må ikke anvende oplysningerne i efterforskningsøjemed. Efter en revision af retsplejeloven i marts 2016 kan Kriminalforsorgen nu også udveksle oplysninger med politiet og kommunerne om varetægtsfængslede borgere, hvor der er mistanke om radikaliserings. Retsplejelovens § 115 omfatter både unge over og under 18 år og retsplejelovens § 115a giver endvidere politiet mulighed for at videregive oplysninger om borgere over 18 års private forhold til forældre og andre nærtstående.

Folkeoplysning.

Efter folkeoplysningsloven fastsætter og fordeler kommunalbestyrelsen årligt en beløbsramme til blandt andet det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde. Det fremgår af folkeoplysningslovens § 4a, at folkeoplysende foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Ifølge § 4a kan kommunerne heller ikke på andet grundlag end folkeoplysningsloven, herunder efter kommunalfuldmagtsreglerne, yde tilskud eller udlåne eller

udleje lokaler til foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Persondata.

Persondatalovens §§ 5-8 omhandler myndigheders muligheder for at udveksle personfølsomme oplysninger uden samtykke fra borgeren. Det er hovedreglen i persondataloven, at personfølsomme ikke må udveksles mellem myndigheder uden samtykke. Men der er dog visse undtagelser, som bl.a. kommer til udtryk i § 8, der beskriver "værdispringsreglen". Værdispringsreglen indebærer, at myndigheder kan videregive personfølsomme oplysninger, hvis hensynet til offentlige interesser klart overstiger hensynet til den enkelte. Værdispringsreglen kan derfor anvendes, hvis en myndighed har mistanke om forberedelse af grov personfarlig kriminalitet eller terror.

Beskæftigelse.

Lov om aktiv beskæftigelse kapitel 9b-12 indeholder en række bestemmelser, der giver kommunen hjemmel til at iværksætte indsatser og tilbud til radikaliserede eller radikaliseringstruede borgere. Det drejer sig blandt andet om mentorforløb, virksomhedsparktik og forskellige vejledningstiltag. Formålet er at få borgeren ud af radikaliseringsprocessen og ud i job, uddannelse eller anden prosocial aktivitet.

5. Bilagsbeskrivelse

For at give et overblik over, hvilke bilag der er knyttet til denne beredskabsplan, fremgår her en kort beskrivelse af bilagenes indhold.

Bilag 1- Kort Handleguide til samarbejdspartnere - ved bekymring for unge i eller på vej ind i ekstremistiske og radikaliserede miljøer.

Handleguiden er udarbejdet som en del af den kriminalitetsforebyggende indsats over for børn, unge og voksne, som udviser interesse for eller ytrer sig om ekstremistiske og radikaliserede miljøer i Sydsjælland og Lolland-Falsters Politikreds og Slagelse Kommune.

Handleguiden bruges ved bekymrende adfærd hos børn, unge og voksne der udviser bekymrende- eller ændret adfærd i retning af samtlige ekstremismeformer. Men også ved individer, der alene og uden umiddelbar tilknytning til en ekstremistisk og radikaliseret omgangskreds udviser bekymringstegn.

Bilag 2 - Mentor indsatsen.

Dette dokument beskriver mentorindsatsen.

Slagelse Kommune uddanner mentorer og forældrecoaches. De skal forholde sig til de handlemønstre, der må antages at være overvejende risikofyldte og skal støtte og inspirere de unge til at komme ud af voldsparete/ekstremistiske miljøer. Dermed skal de søge at forhindre de unge i at komme ud i en radikaliseringsproces og hjælpe de unge, så de kan blive i stand til at tage et godt greb om egen tilværelse og fungere i prosociale fællesskaber.

Bilag 3 – Kontroversielle emner i skolen – Uddannelsespakke for lærere (Nordisk Ministerråd og Undervisningsministeriet).

En uddannelsespakke/et fagligt udviklingsprogram for lærere, der har til formål at støtte og fremme undervisningen i kontroversielle emner i grundskolen og på ungdomsuddannelser i Europa. Denne uddannelsespakke adresserer udfordringerne ved at undervise i kontroversielle emner. Der er tale om en omfattende pakke bestående af undervisningsmateriale og materiale til faglig udvikling. Pakken skal hjælpe lærerne med at se værdien i at lade de unge diskutere kontroversielle emner, samt udvikle lærernes selvtillid og kompetencer i forhold til at gøre de kontroversielle emner til en del af dagligdagen i skolen. Se evt. link [her](#)

Bilag 4 – Inspiration til skoleledelser om kontroversielle emner (Nordisk Ministerråd og Undervisningsministeriet).

Denne publikation er en viderebygning af 'Kontroversielle emner i skolen – en uddannelsespakke for lærere'. Det er et værktøj, der skal hjælpe skoleledelser til at reflektere over, hvordan kontroversielle emner håndteres på deres skoler. Det indeholder praktiske forslag til, hvordan skolen mere proaktivt og strategisk kan adressere disse. Det centrale budskab er, at kontroversielle emner ikke er noget, man skal være bange for. Kontroversielle emner skal betragtes som en naturlig del af skolelivet, som - hvis de håndteres godt - har betydelige sociale og uddannelsesmæssige fordele. Se evt. link [her](#)

Bilag 5 - Vurderingsværktøj ved bekymring for ekstremisme – Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme.

Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme har i samarbejde med andre instanser, forskere og en række lokale praktikere i SSP-samarbejdet udviklet et vurderingsværktøj til anvendelse ved bekymring for risiko for kriminalitet med et ekstremistisk motiv. Vurderingsværktøjet anvendes af

myndighedspersoner i det tværsektorielle myndighedssamarbejde, Infohus Slagelse, som har til opgave at vurdere de indkomne bekymringer.

Vurderingsværktøjet skal bidrage til, at det forebyggende myndighedssamarbejde bliver mere sammenhængende, koordineret og videns-baseret. En effektiv og målrettet håndtering af bekymringshenvendelser i det tværgående myndighedssamarbejde kræver en fælles systematik og metode til at vurdere bekymringer. Samtidig kræver det en fælles tilgang til at sætte de rette kompetencer, den rette viden og de rette nøglepersoner i spil, så håndteringen af enhver bekymring bliver baseret på en tværfaglig helhedsvurdering.

